

КЪМ ИСТОРИЯТА НА БЪЛГАРСКАТА ЕМИГРАНТСКА КОЛОНИЯ В гр. ГАЛАЦ ПРЕЗ ВТОРАТА ЧЕТВЪРТ НА XIX ВЕК

/по данни от спомоществователните списъци на
българските възрожденски издания/

Николай Жечев

През епохата на националното ни възраждане българската емиграция /диаспора/ представлява несъмнено един от важните и динамични феномени в историческото ни развитие. Както е добре известно поради неблагоприятно стекли се исторически обстоятелства /завладяването на българските земи от османските турци и ликвидирането на българската държава/ многобройно българско население е принудено да напусне родните си места и да търси убежище в чужди страни. Емиграционните процеси се засилват особено много през втората половина на XVIII и първите десетилетия на XIX в. - т.е. в епохата свързана от една страна с няколко руско-турски войни и с дълголетни вътрешни междуособици, кърджалийски размирици и анархия в Османската империя - от друга страна. Тъкмо през този период многобройна българска диаспора се установява на север от р. Дунав, в румънските княжества Влашко и Молдова. Там се формират голям брой български преселнически колонии, особено многочислени в големите градове като Букурещ, Плоещ, Гюргево, Крайова и др.

Една от многобройните български емигрантски общности се установява през възрожденската епоха и в големия крайдунавски град Галац. Най-значителното дунавско пристанище на княжество Молдова, а след това и на обединената румънска държава - град Галац, се превръща в едно от средищата на активна стопанска, обществено-културна и политическа дейност на българските емигранти през този период. И това не е случайно. Разположен недалеч от делтата на р. Дунав, Галац израства през миналия век като първостепенен търговски и пристанищен център. От 1837 г. той е обявен за свободно пристанище /порто франк/, а през 1842 г. е изработен проект за изграждане на модерен кей. В града били устройвани големи пазари. Развивало се и строителство на плавателни съдове. През Галацкото пристанище се реализирала по-голямата част от износа на зърнени храни, тук било едно от главните стоварища на вносни стоки за различни райони на Балканския полуостров. Чрез Галац се осъществявала в значителна степен търговията на Средна Европа с Близкия изток и обратно.¹ Представа за развитието на града като голям пристанищен и търговски център могат да дадат няколко цифри. Така например, докато през 1836 г. пристанището на Галац било посетено от 377, а през 1840 г., от 941 кораба², през 1873 г. техният брой вече достигал 3500, като те донесли стоки